

Field : Sport Sciences

Type : Research Article

Received: 26.05.2017 - *Corrected*: 27.10.2017 - *Accepted*: 29.10.2017

Özel ve Devlet Okulu Öğrencilerinin Motor Gelişimlerin İncelenmesi

Meryem GÜLAÇ

Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kütahya, TÜRKİYE

E-Posta: meryem.gulac@dpu.edu.tr

Öz

Bu çalışmanın amacı, devlet okulu ve özel okulda okuyan öğrencilerinin temel motor gelişimleri bakımından bir fark olup olmadığının araştırılmasıdır. Çalışmaya özel okula giden 175 (81 kız-94 erkek) ve devlet okuluna giden 162 (79 kız-83 erkek) olmak üzere toplam 337 öğrenci katılmıştır (152 öğrenci 7 yaş, 185 öğrenci 8 yaş). Ölçüm yöntemi olarak temel motor özellikleri ölçmede yaygın olarak kullanılan TGMD-II Testi uygulandı. İstatistik yöntem olarak öncelikle verilerin normal bir dağılıma sahip olup olmadığını belirlemek için Shapiro Wilk testi uygulandı. Veriler normal dağılıma sahip olduğu belirlendi ve Bağımsız Örneklem T Testi uygulandı. Test sonuçları, özel okula giden ve devlet okuluna giden öğrencilerinin TGMD-II lokomotor test puanları ($p < 0,05$; $p = 0,000$) ve TGMD-II toplam test puanları ($p < 0,05$; $p = 0,005$) bakımından anlamlı bir fark bulunmuştur. TGMD-II Obje kontrol test sonuçları ($p > 0,05$; $p = 0,977$) bakımından anlamlı bir fark olmasa da Devlet okuluna giden öğrencilerin TGMD-II test sonuçları Özel okula giden Öğrencilerden daha iyi bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okul Türü, Motor Gelişim, Lokomotor

Investigation of Motor Developments in Private and State School Students

Abstract

The purpose of this study is to investigate whether there is a difference in the basic motor development of students in state and private schools. Total 337 children, participated in this study from state school (79 girl-83 boy) and private school (81 girl-94 boy). The test of Gross Motor Development-II (TGMD-II) which widely used to measure basic motor characteristics was applied as measurement method. As statistics method, Firstly, to determine whether the data have a normal distribution, Shapiro wilk normality tests was performed. After the data has determined as normal distribution, Independent Samples T test was performed. At the result of this Study a significant difference of TGMD-II Locomotor test ($p < 0,05$; $p = 0,000$) and Tmgd-II total test ($p < 0,05$; $p = 0,005$) results was found between the children who educated private schools and educated state schools ($p < 0.05$). The TGMD-II test results of students who went to public school were found to be better than the students who attended private study, although there was no significant difference in TGMD-II object control test results ($p > 0.05$, $p = 0.977$).

Keywords: Kind of School, Motor Development, Locomotor

Giriş

Motor gelişim, insanda yaşam boyu motor becerilerde meydana gelen değişimleri ve bu değişimlerin altında yatan ve etkileyen faktörleri inceler . Yaşam boyunca, motor davranışta meydana gelen; bireyin biyolojik yapısı, motor görevin gerektirdikleri ve çevre koşullarının birbiriyle etkileşiminin sebep olduğu sürekli değişim şeklinde de tanımlanır (Şentürk, 2015). Psikomotor gelişim döneminde 7-8 yaş çocukları sporla ilişkili hareketler döneminin spor becerilerine geçiş evresinde yer alır. Çocuklar bu dönemde genel olarak temel hareket becerilerini birleştirmeye, rekreasyonel ortamlarda ve sporda özelleşmiş beceri performansında uygulamaya başlarlar (Özer vd., 2012).

Motor gelişimi etkileyen birçok etken vardır. Bunlar doğum öncesi dönem, doğum süreci dönem, bebeklik ve çocukluk döneminde içinde yetiştiği sosyal grup özellikleridir (Özdoğan, 2000; Kaya, 2008). Psikomotor gelişim aşamaları tüm dünya çocukları için aynı olmasına rağmen, çevresel özellikler nedeniyle gelişim hızları arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır (Giagazoglou ve vd.,2007).

7-8 yaşlarındaki çocuklar günün büyük bir kısmını okulda geçirmektedirler. Okulda geçirdikleri süre içerisinde okul çevresi, fiziki koşulları, servis kullanıp kullanmaması gibi faktörler çocukların motor gelişim hızlarını etkilemektedir. Okullarda yer alan çocuk oyun alanları, ders aralarında çocuklara fiziksel ve zihinsel yönden dinamik olabilmeleri için potansiyel fırsatlar sunarlar. 200 öğrenci kapasiteli bir okulda oyun alanlarının, erkeklerin % 51.4'ünün, kızların ise % 41.6'sının hareketli fiziksel aktivitelerini geliştirdiği saptanmıştır. Yine erkeklerin %14.7'sinin, kızların ise %9.4'ünün oyun alanlarında hareketli fiziksel aktivitede bulunduğu belirlenmiştir (Zask ve vd., 2001). Bu bakımdan çalışmanın amacı, okul türüne göre devlet okulu ve özel okulda okuyan çocukların motor gelişimleri bakımından bir fark olup olmadığının araştırılmasıdır.

Materyal ve Yöntem

Çalışma Kütahya ilinde okuyan 152 7 yaş ve 185 8 yaşında toplam 337 öğrenci katılmıştır. 337 öğrencinin 162 si (79 kız-83 erkek) devlet okuluna 175 i (81 kız-94 erkek)özel okulda eğitimlerine devam etmektedir. Çalışmamıza katılan tüm öğrencilerin sağlık geçmişlerinde her hangi bir hastalık yaşamamışlardır. Çalışmaya katılan öğrencilere uygulanacak testler uygulama öncesi öğrencilere gösterilmiştir. Tüm ölçümler aynı kişi tarafından gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilere temel motor becerileri ölçen TGMD-II testi uygulanmıştır. 3-12 yaş arasındaki çocukların motor davranışlarını değerlendirmek açısından Ulrich (1985) tarafından geliştirilmiştir. Test lokomotor ve nesne kontrolü olmak üzere 2 alt bölümden oluşmaktadır. Lokomotor alt testi; koşu, galop, sıçrama, durarak uzun atlama ve kayma becerilerini ölçmektedir. Nesne kontrol alt testi ise; durarak top sürme, duran topa sopayla vurma ,yakalama, duran topa ayakla vurma, bel seviyesinin üstünden atış ve bel seviyesinin altından atış becerilerini ölçmektedir. Her becerinin performans kriterleri bulunmaktadır. Doğru yapılan kriterler için 1 puan doğru yapılmayan kriterler için 0 puan verilir. Her beceri iki kere tektarlanır. Her hareketin toplam puanı o becerinin puanını oluşturmaktadır. Yapılan ölçümlerde hatasız bir uygulamada; Lokomotor test türünden toplam 48 puan, obje kontrol test türünden toplam 48 puan alınırken, toplamda 96 tam puana sahip olunabilir. Lokomotor alt test için iç tutarlı güvenilirlik katsayıları 0.79 ile 0.90 arasında değişmekte ve ortalaması 0.85 dir. Nesne kontrol katsayıları 0.67 ile 0.93 arasında değişmekte

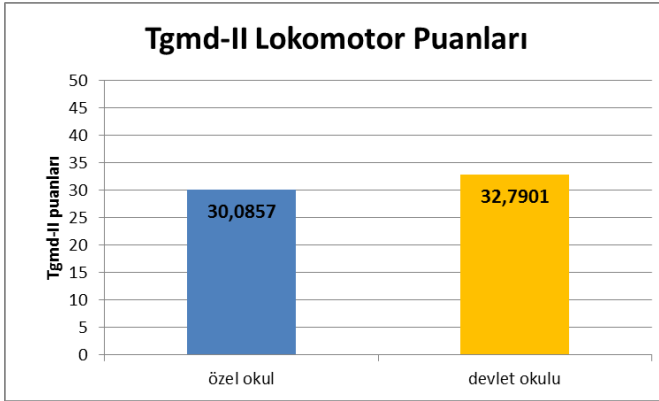

ve ortalaması 0.78'dir (Ulrich, 2000). İstatistik yöntem olarak öncelikle verilerin normal bir dağılıma sahip olup olmadığını belirlemek için Shapiro Wilk testi uygulandı. Veriler normal dağılıma sahip olduğu belirlendikten sonra Bağımsız örneklem T testi uygulandı.

Bulgular

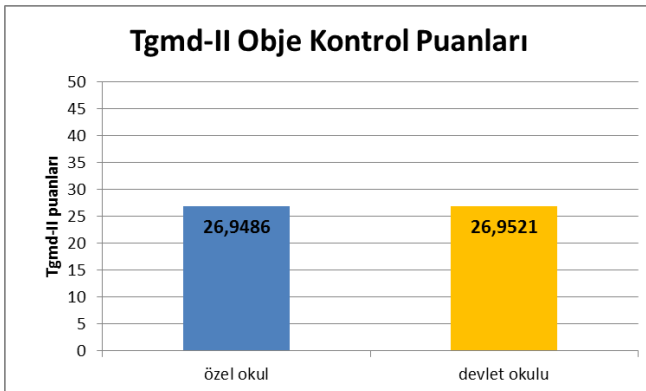
Bağımsız örneklem T testi sonuçlarına göre, 7-8 yaşındaki çocukların TGMD-II Lokomotor test sonuçları ($p < 0,05$; $p = 0,000$) ve TGMD-II toplam test sonuçları ($p < 0,05$; $p = 0,005$) arasında anlamlı bir farklılık bulunmuşken, TGMD-II Obje Kontrol test sonuçlarında ise anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p > 0,05$; $p = 0,977$).

Test sonuçlarına göre TGMD-II Lokomotor test ortalamaları devlet okuluna giden çocukların 32.79 iken Özel okula giden çocukların 30.08 olarak bulunmuştur.

Grafik 1. Özel Okul Ve Devlet Okulu Öğrencilerinin TGMD-II Lokomotor Test Sonuçları

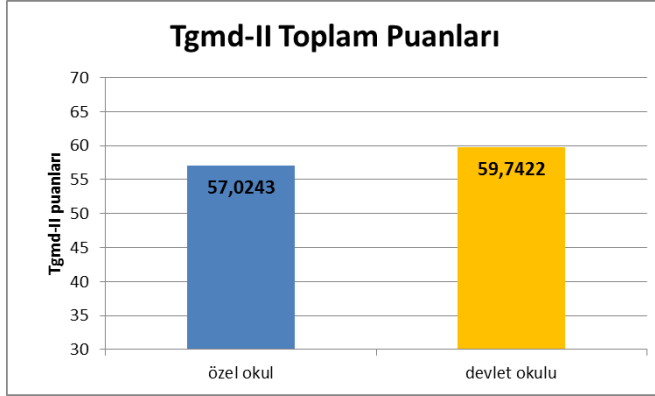
Test sonuçlarına göre TGMD-II Obje Kontrol test ortalamaları devlet okuluna giden çocukların 26.95 iken Özel okula giden çocukların 26.94 olarak bulunmuştur.

Grafik 2. Özel Okul Ve Devlet Okulu Öğrencilerinin TGMD-II Obje Kontrol Test Sonuçları

Test sonuçlarına göre TGMD-II Toplam test ortalamaları devlet okuluna giden çocukların 59.74 iken Özel okula giden çocukların 57.02 olarak bulunmuştur.

Grafik 3. Özel Okul Ve Devlet Okulu Öğrencilerinin TGMD-II Toplam Test Sonuçları

Tartışma ve Sonuç

Çalışmanın amacı, devlet okulu veya özel okulda okuyan öğrencilerin motor gelişimlerinde bir fark olup olmadığının araştırılmasıdır. Araştırma sonuçlarına göre özel okul ve devlet okulunda okuyan öğrencilerin motor gelişimleri arasında anlamlı bir fark çıkmıştır. Devlet okulunda okuyan öğrencilerin Tgmd-II lokomotor test puanları ve Tgmd-II Toplam test puanları özel okulda okuyan öğrencilerden daha iyi bulunmuştur. Motor gelişimi etkileyen çevresel şartlar bu farkın ortaya çıkmasında etkili olmuştur. Araştırmacılar, deneyim yoksunluğu ve hareket kısıtlamasının normal gelişimi geciktirebileceği konusunda fikir birliği içindedirler. 6-8 yaşındaki Hong-Konglu çocuklar ile yapılan bir araştırmada, açık oyun alanları sınırlı %72.4 çocuk zamanlarının büyük çoğunluğunu evde oturarak geçirirken sadece %10.4 çocuk aktif olarak geçirmektedir (Johns vd., 1999). Huizinga'ya göre, günümüz koşullarında çocukların gerçek oyun oynama sansı gün geçtikçe azalmaktadır. Bu durum, çocukların eve, yuvaya, okula hapsedilmesi ve başarılı olmaya zorlanmasından kaynaklanmaktadır (Çelik vd., 2013). Apartman dairelerinde yaşayan, okula servisle giden, televizyon ve bilgisayar karşısında vakit geçiren çocuğun, çarpık kentleşme nedeniyle çocuk oyun alanı ve parklara da hasret kaldığı ifade edilmektedir (Ruhi, 1993).

Giagazoglou vd. (2008) yaptığı çalışmada devlet anaokuluna giden öğrencilerin küçük sınıflar, kalabalık öğrenci sayısı ve sınırlı oyun alanları nedeniyle özel anaokuluna giden öğrencilerin ise uygun altyapıya ve ekipmanlara sahip olması nedeniyle motor gelişimleri özel anaokuluna giden öğrencilerin daha iyi bulunmuştur. Yapılan çalışmanın bizim çalışmamızla benzer sonuçlar göstermemesi, özel okul ve devlet okulunun özelliklerinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Ölçüm alınan özel okulun tüm gün eğitim vermesi eğitim süresince sınıf ortamında bulunmaları, oyun alanlarının yetersiz olması, spor salonu gibi koşup oynayabilecekleri alanların bulunmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Devlet okullarının yarım gün olması çevresinde oyun parkının bulunması okul sonrasında oyun için zamanın bulunmasından dolayı devlet okuluna giden çocukların motor gelişimleri daha iyi sonuçlar verdiği düşündürmektedir.

Yapılan çalışmalar çocuklara uygun aktivite olanağı sağlayan okulların çocukların motor gelişimlerini etkileyeceğini söyleyen diğer çalışmalarla tutarlıdır (Pate vd., 2004). Ölçüm alınan özel okulun aktivite olanağı sağlamaması devlet okulunun bu olanakları kısmen sağlayabilmesi bakımından yapılan çalışmalarla paralellik göstermektedir.

Sonuç olarak, yapılan çalışmalar doğrultusunda okullardaki çevresel değişkenlerin motor performansı etkilediğini ortaya koymaktadır. Devlet okullarında uygun ortamlar oluşturulduğunda çocukların motor gelişimlerine katkıda bulunabilecekleri görülmektedir. Öte yandan özel okullarında uygun ortamlarının olmaması, başarı kaygısı ve çocukların oyun için zamanının kalmaması gibi etkenlerden dolayı motor gelişimlerine katkı sağlanamayabilmektedir.

KAYNAKÇA

- Çelik, A., Şahin, M. (2013). Spor ve çocuk gelişimi, *International Journal of Social Science*, 6; 1, 467-478.
- Giagazoglou, P., Karagianni, O., Sidiropoulou, M., Salonikidis, K. (2008). Effects of the characteristics of two different preschool-type setting on children's gross motor development, *European Psychomotricity Journal*, 1; 2, 54-60.
- Giagazoglou, P., Kyparos, A., Fotiadou, E., Angelopoulou, N. (2007). The effect of residence area and mother's education on motor development of preschool aged children in greece. *Early child development and care*, 177: 5, 479-492.
- Johns, D., Ha, A. (1999). Home and recess physical activity of hong kong children. *Research Quarterly For Exercise And Sport*, 70,319-323.
- Kaya, İ., Erkek ve Bayan Halkoyuncuların Psikolojik Özelliklerinin Karşılaştırılması (17-21 Yaş Örneği), *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16, 2, 451-460.
- Özdoğan, B. (2000). *Çocuk ve oyun*, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Özer, SD., Özer KM. (2012). *Çocuklarda motor gelişim*, Nobel Akademik Yayınevi, 7. Basım, Isbn: 978-605-133-377-9, S.169, Ankara.
- Pate, RP., Pfeiffer, KA., Trost, SG, Ziegler, P., Dowda, M. (2004). Physical activity among children attending preschools. *Pediatrics*, 114, 1258-1263.
- Ruhi, S. (1993). *Beden eğitimi oyun ve öğretimi*. M.E.B.Yayınları: İstanbul.
- Şentürk, U., Yılmaz, A., Gönener, U. (2015). Content analysis of movement education and play studies on motor development in preschool. *Spor Yönetimi Ve Bilgi Teknolojileri Dergisi* Issn: 1306-4371 Cilt:10 Sayı:2
- Zask, A., Van Beurden, E., Barnett, L., Brooks Andu, LO., Dietrich, C., (2001). Active school playgrounds-myth or realty? results of the "move it groove it" Project *Preventive Medicine*, 33(5): 402-408.